

ORDENANÇA MARC PER A LA PREVENCIÓ I CONTROL DE MOSQUITS POSSIBLES VECTORS DE MALALTIES I MOSQUITS AUTÒCTONS

Àrea de Relacions Institucionals, Europees i
Vertebració del Territori
FVMP

ORDENANÇA MARC PER A LA PREVENCIÓ I CONTROL DE MOSQUITS POSSIBLES VECTORS DE MALALTIES I MOSQUITS AUTÒCTONS

EXPOSICIÓ DE MOTIUS.	4
INTRODUCCIÓ.	6
TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS.	8
Article 1. Objecte.	
Article 2. Àmbit d'aplicació.	
Article 3. Definicions.	
Article 4. Competències locals.	
TÍTOL SEGON. DE LA COL-LABORACIÓ I OBLIGACIÓ CIUTADANA, EL FOMENT I LA TRANSPARÈNCIA.	10
Secció I. De la col·laboració i obligació ciutadana.	10
Article 5. Principis de col·laboració ciutadana.	
Article 6. Obligacions generals.	
Article 7. Obligacions específiques.	
Article 8. Tractaments específics.	
Secció II. Del foment.	19
Article 9. Sensibilització i educació sobre el problema del mosquit tigre i altres mosquits possibles vectors de malalties.	
Article 10. Informadors ambientals. Funcions.	
Article 11. Indicadors de seguiment del Pla de Vigilància i Control de Vectors municipal.	
Secció III. De la transparència.	22
Article 12. Transparència en la gestió i control de la plaga.	

TÍTOL TERCER. DE L'ACCIÓ MUNICIPAL PREVENTIVA, LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA I EL CONTROL I LA INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA.	23
Secció I. De l'acció municipal.	23
Article 13. Disseny urbanístic i d'equipaments en la via pública.	
Article 14. Avaluació de la prevenció de riscos laborals.	
Article 15. Acció municipal en cas de detecció d'algun episodi de malaltia relacionada amb la transmissió per mosquit tigre o altres vectors en el municipi.	
Secció II. De la contractació.	25
Article 16. Contractació d'obres i serveis.	
Article 17. Contractació pública mediambiental i social.	
Secció III. Control i intervenció administrativa.	27
Article 18. Informació a l'autoritat sanitària.	
Article 19. La intervenció administrativa.	
TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR.	29
Secció I. Del procediment sancionador i de l'exercici de la potestat sancionadora.	29
Article 20. Procediment i competència sancionadora.	
Secció II. De les infraccions.	29
Article 21. Infraccions.	
Article 22. Subjectes responsables de la infracció.	
Article 23. Qualificació de les infraccions.	
Secció III. De les sancions.	31
Article 24. Sancions.	
Article 25. Òrgans competents de l'administració local per a la imposició de les sancions.	
Article 26. Graduació i atenuació de les sancions.	

Article 27. Apreciació de delictes o falta.	
Article 28. De les multes coercitives.	
Article 29. De l'execució subsidiària.	
DISPOSICIONES ADICIONALS.	32
PRIMERA. Normativa reguladora.	
SEGONA. Adaptació d'altres ordenances i reglaments municipals.	
TERCERA. Incorporació a plans de control de plagues.	
QUARTA. Informació i formació en matèria preventiva.	
DISPOSICIONES FINALS.	33
PRIMERA. Adaptació de la present ordenança a la futura normativa estatal i autonòmica.	
SEGONA. Entrada en vigor.	
ANNEX I. Recomanacions a la ciutadania sobre la prevenció en salut per picades de mosquits tigre o altres.	34
ANNEX II. Model del certificat acreditatiu de la realització del tractament.	35
ANNEX III. Recomanacions tècniques per a la contractació d'empreses de serveis de gestió de plagues.	38
ANNEX IV. Actuacions municipals addicionals davant la declaració de cas autòcton o importat d'infecció (dengue, chikungunya, i zika) amb el mosquit tigre de vector.	41
<ul style="list-style-type: none"> • Campanya divulgativa. Informació ciutadana. • Inspeccions entomològiques en espais i entorns privats. • Protocol d'actuació davant la declaració de cas autòcton o importat d'infecció amb el mosquit tigre de vector. • Procediment de gestió de casos d'arbovirosis amb període de virèmia en la Comunitat Valenciana. 	

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El terme arbovirosis s'utilitza per a definir a un grup de malalties produïdes per virus, que té en comú la utilització d'artròpodes com a vectors per a la seua transmissió. El més comú dels vectors és el mosquit del gènere *Culex* i *Aedes*.

Aquests vectors de malalties es troben àmpliament distribuïts per tota la nostra Comunitat. En aquest sentit, les dades de detecció de la presència del mosquit tigre són demolidores. El 2 de setembre de 2016 es detectava la seua presència en 139 municipis dels 542 que componen la nostra Comunitat. Tres anys després, al desembre de 2019, eren 349 municipis.

Les especials condicions climàtiques (temperatura i precipitacions) **d'aquesta Comunitat**, tan sensible també al canvi climàtic juntament amb la nostra potencialitat turística i econòmica que potencia la circulació de persones **obliguen al fet que la nostra estratègia de prevenció i de reducció de riscos siga d'emergència**. Que els nostres instruments de regulació de la prevenció i el control siguen especialitzats.

L'ajuntament com a promotor local de la sanitat ambiental, de la prevenció en salut més pròxima i directa, s'ha de considerar **un esclavó fonamental de la cadena de responsabilitats compartides per a enfrontar la prevenció i control de situacions d'arbovirosis**. És a dir, ordenar, disposar i coordinar les responsabilitats pròpies com a govern local, amb les que corresponen a les administracions estatals i autonòmiques, organitzacions socials i totes i tots els veïns en general.

L'ORDENANÇA MARC PER A LA PREVENCIÓ I CONTROL DE MOSQUITOS POSSIBLES VECTORS DE MALALTIES I MOSQUITOS AUTÒCTONS és un instrument que obliga a la garantia i la seguretat higiènica interna en totes les accions que executa l'ajuntament, directament o a través de contractació, **i s'estén a totes les institucions públiques i privades situades en el seu àmbit territorial** amb un missatge clar d'exemplaritat i eficàcia.

Així mateix, **l'Ordenança local va més enllà de l'habitual regulació externa de conductes de persones naturals o jurídiques** que siguen propietàries o inquilines d'habitatges o posseïdores de solars, i qualsevol tipus de béns, objectes, activitats econòmiques o espais situats en el municipi perquè **es dirigeix a tota la ciutadania del municipi donat el seu caràcter de prevenció en salut comunitària**.

L'Ordenança, en el seu títol segon, dissenya una nova cultura d'implicació de la ciutadania basada a comunicar, informar, crear opinió, potenciar i fomentar la participació i la seua col·laboració. Per això, es planteja una nova estructura d'Ordenança que proposa, des del principi, programes de transparència, sensibilització i educació amb el conjunt dels actors implicats i aconseguir, amb això, la màxima empatia i sinèrgia amb els objectius pretesos.

Aquesta Ordenança es un instrument que evoluciona dins de la responsabilitat, conjunta en matèria de salubritat, i que pretén «fer les coses bé» posant a la prevenció i la seguretat com a eixos d'interacció de tots els factors que intervenen en l'escenari del control dels mosquits vectors de malalties.

D'altra banda, els indicadors d'avanç de la plaga també ens alerten i obliguen a incloure els detalls de l'acció municipal en cas d'infecció epidemiològica amb el mosquit tigre de vector en el municipi.

L'ajuntament haurà de preveure i adoptar un protocol d'actuacions clar i adaptable en cas de ser informat d'una infecció epidemiològica pel mosquit tigre en el seu municipi. És a dir, l'acció i coordinació institucional de la gestió de casos d'arbovirosis amb període de virèmia en la nostra Comunitat, tant davant la declaració de casos importats (contrets fora de la Comunitat) com d'autòctons contrets per la picada d'un mosquit tigre infectat en el nostre territori.

Amb aquesta Ordenança marc per a la prevenció i control de mosquits vectors de malalties i mosquits autòctons comuns, l'FVMP pretén facilitar la planificació municipal interna, la inspecció i coordinació externa possibilitant un alt nivell d'exigència preventiva, i amb una vocació clara de divulgació i informació per a la millor presa de decisions en l'àmbit de la vigilància i la prevenció en salut de la població.

Rubén Alfaro Bernabé
President de l'FVMP

INTRODUCCIÓ

I. La Constitució Espanyola consagra, en el seu article 43, el dret a la protecció de la salut i faculta als poders públics per a organitzar i tutelar la salut pública, a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.

L'article 24 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, regula la intervenció pública en les activitats públiques o privades que, directa o indirectament, puguen tindre conseqüències negatives per a la salut, que seran sotmeses pels òrgans competents a limitacions preventives de caràcter administratiu, d'acord amb la normativa bàsica de l'Estat.

La Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, disposa en el seu article 25.2. que el municipi exercirà en tot cas com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'estat i de les comunitats autònomes, la protecció de medi ambient urbà i la protecció de la salubritat pública.

En tal sentit, la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de Salut de la Comunitat, entre altres atribucions, competeix a les entitats locals en l'àmbit sanitari establits en la legislació sobre règim local a la protecció de la salubritat pública, al control sanitari d'indústries, activitats, serveis i transports i, d'edificis i llocs d'habitatge i convivència humana i, del medi ambient urbà. Així mateix, en el seu article 82, estableix la responsabilitat i l'autocontrol a les persones físiques o jurídiques titulars de serveis, instal·lacions i indústries l'activitat de les quals pugua incidir en la salut de les persones de la higiene i de la seguretat sanitària en aquests llocs, havent d'establir procediments d'autocontrol eficaços.

En l'actualitat i, dins del context que suposa la vigilància i el control en matèria de Salut Pública, la regulació d'activitats de desinsectació s'ha d'emmarcar en un concepte més ampli que els mètodes de lluita biocida.

Les malalties produïdes per virus, que tenen en comú la seua transmissió per vectors procedents d'espècies importades d'artròpodes, constitueixen un problema de salut emergent que ha fet evolucionar el nostre concepte de control de vectors.

S'ha de preveure una estratègia municipal integral basada en l'empatia i implicació ciutadana en la consecució d'objectius, juntament amb l'adopció de nous i més exigents criteris de col·laboració en l'àmbit privat.

Els ajuntaments requerim instruments normatius directes, pràctics, i eficaços que canvien o s'adapten a les exigències de control d'aquesta plaga.

El protagonisme de l'administració local ha d'impulsar la cadena de responsabilitats compartides en la prevenció i control de situacions de detecció de casos d'arbovirusis.

Per això, l'ajuntament de [...] ha aprovat l'Ordenança marc per a la prevenció i control de mosquits possibles vectors de malalties i mosquits autòctons comuns facilitant amb això la prevenció en salut, la qualitat de vida i la protecció del medi ambient.

II. La present Ordenança s'estructura en quatre títols, quatre disposicions addicionals i dues Disposicions Finals. El Títol I recull les disposicions generals de caràcter directiu, que permeten, tant als òrgans competents com als particulars, la seua correcta aplicació a través de la delimitació del seu objecte, àmbit d'aplicació, definicions dels conceptes i competències locals.

El Títol II regula la col·laboració i obligació ciutadana, el foment i la transparència. aquest és un dels canvis substancials que introdueix aquest model d'ordenança en prioritzar la col·laboració, sensibilització i informació ciutadana en la consecució dels objectius previstos.

El Títol III, de l'acció municipal preventiva, la contractació pública i el control i intervenció administrativa on aglutina totes les accions i noves capacitats locals en la prevenció, el control i la intervenció.

El Títol IV, estableix el del règim sancionador aborda la inspecció i sanció, incardinant-se totes dues potestats amb la legislació vigent en la matèria.

L'Ordenança marc es complementa amb quatre annexos que ajuden als ajuntaments en l'actualització dels seus documents de control i, particularment dels procediments de coordinació d'actuacions municipals addicionals davant la declaració de cas autòcton o importat d'infecció (dengue, chikunguïa, i zika) amb el mosquit tigre de possible vector.

Per a la validació de l'Ordenança proposada per l'FVMP es va traslladar el text a la Subcomissió de treball de vectors de l'àrea metropolitana de València creada per l'FVMP, en la qual participen representants dels ajuntaments d'Alboraia, Aldaia, Manises, Mislata, Burjassot, Paterna, Quart de Poblet, i Xirivella i la Direcció General de Salut Pública i Addiccions. Així mateix, va participar en la seua validació a la Càtedra d'Entomologia i control de plagues de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València.

TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Els mosquits del gènere *Aedes*, com a vectors de malalties transmissibles a la ciutadania, obliga a una actuació pública i privada urgent, coordinada, preventiva i correctiva que evite o minimitze el contacte amb aquests mosquits.

Per tot això, es considera una emergència en salut l'adopció general de les mesures i obligacions recollides en la present Ordenança.

Article 1. Objecte.

Aquesta Ordenança té per finalitat establir en el municipi de [...] les mesures necessàries per a controlar les poblacions de mosquits i especialment els de les espècies del gènere *Aedes* com el mosquit tigre, a fi d'evitar o minimitzar els efectes nocius i molestos que aquests insectes puguen ocasionar a la ciutadania.

Article 2. Àmbit d'aplicació.

Donat el caràcter de prevenció en salut comunitària, aquesta Ordenança s'aplicarà a tota la Ciutadania del municipi de [...], i a totes les institucions públiques i privades situades en l'àmbit territorial del municipi.

En aquest àmbit, s'entén aplicable a totes les persones naturals o jurídiques que siguen propietàries o posseïdores o inquilins d'habitatges, solars, i qualsevol tipus de béns, objectes, activitats econòmiques o espais situats en el municipi de [...] i susceptibles de facilitar o afavorir les condicions de proliferació del mosquit tigre o de qualsevol altra espècie de mosquit.

Article 3. Definicions.

- 1) *Aedes albopictus* (mosquit tigre): Dípter hematòfag que pertany a la família dels **Culicidae**. Originari d'Àsia, de color negre amb ratlles blanques especialment visibles en les potes i una línia blanca longitudinal en el tòrax i cap. Notable activitat picadora, principalment diürna.

En referència al mosquit tigre s'identificaran com a:

- 2) Ous: Aquells de color negre i ovalats, d'una longitud aproximada de 0,5 mm, difícilment visibles a simple vista. Són depositats en llocs susceptibles d'emmagatzemar aigua. Asseguren la supervivència de l'espècie durant l'hivern.
- 3) Larves: Aquelles aquàtiques, sense ales i vermiformes, tenen quatre fases de creixement depenent de la temperatura des que el mosquit ix de l'ou. Mesuren entre 1 i 8 mm de longitud i tarden entre 5 i 10 dies a transformar-se en pupes. Els seus moviments espasmòdics són fàcils de reconèixer. S'alimenten de matèria orgànica en suspensió dins de l'aigua.

- 4) Pupa: La fase posterior a la larva, en un o dos dies es produeix la metamorfosi que la converteix en mosquit adult.
- 5) Mosquits autòctons: Altres mosquits de diverses espècies de la família dels culícids, propis de la fauna autòctona ja existents quan va arribar el mosquit tigre. Poden coincidir en l'hàbitat larvari urbà principalment en el cas del *Culex pipiens*.
- 6) Responsabilitat i autocontrol: Les persones físiques o jurídiques titulars de serveis, establiments, instal·lacions i indústries l'activitat de les quals pugui incidir en la salut de les persones són responsables de la higiene i de la seguretat sanitària en aquests llocs i hauran d'establir procediments d'autocontrol eficaços.
- 7) Incidències ciutadanes: A l'efecte d'aquesta Ordenança serà tota aquella comunicació o sol·licitud de l'ajuntament a l'empresa o servei de control de plagues d'inspecció, revisió i en el seu cas, tractament en la via pública i/o edificis municipals o punt afectat, provinent d'un avís o queixa de la ciutadania o de personal municipal. Les incidències s'atenen en qualsevol moment de l'any, creant-se un radi de 100 metres a partir del punt de queixa.
- 8) Incidències sanitàries: notificació per part de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública d'alguna incidència sanitària relacionada amb els mosquits en els municipis.
- 9) Incidència entomològica: notificació per part de l'equip d'entomòlegs de la Universitat de València de valors anormalment elevats de recompte de poblacions de mosquits en una o diverses zones del municipi.
- 10) Desinsectació: Conjunt de tècniques i mètodes dirigits a previndre i controlar la presència de certes espècies d'artròpodes nocius en hàbitat determinat.
- 11) Mesures correctores: Són totes aquelles destinades a evitar la reproducció del mosquit tigre, així com d'altres espècies de mosquits. Aquestes podran preveure un canvi de conducta o hàbit, correcció d'elements o instal·lacions o qualsevol altre requeriment específic formulat pels tècnics inspectors o els assistents municipals a fi de previndre un risc o eliminar un focus de proliferació de plagues de qualsevol espècie de mosquit.

Article 4. Competències locals.

L'Ajuntament de [...] en l'exercici de les seues competències, pot dur a terme les activitats de vigilància i control necessàries per al compliment de disposicions establides en aquesta Ordenança, així com en altres normatives específiques, per a preservar la salut de la seua població i evitar els efectes negatius que pot ocasionar, en particular, el mosquit tigre dins del seu àmbit territorial.

A aquest efecte l'Ajuntament aprovarà el seu pla i programació d'activitats de vigilància i control sanitari d'acord amb el diagnòstic de risc detectat i amb la freqüència adequada.

Igualment, correspon a l'Ajuntament l'exercici de la potestat de vigilància i inspecció, i la potestat sancionadora en l'àmbit de les seues competències, que hauran d'ajustar-se a les disposicions contingudes tant en la Llei 7/1985, de 2 d'abril RBRL, com en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de

la Sanitat i la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de Salut de la Comunitat Valenciana, així com en la Llei 39/2015 d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

TÍTOL SEGON. DE LA COL·LABORACIÓ I OBLIGACIÓ CIUTADANA, EL FOMENT I LA TRANSPARÈNCIA

El coneixement ciutadà de les malalties transmeses pels mosquits del gènere *Aedes*, com a problema de salut pública que és, i la seua gran capacitat invasora, resulta indispensable per a conjuminar esforços i contribuir a la millora de la gestió preventiva de les entitats públiques i l'optimització de recursos i l'èxit del control.

L'accés de la ciutadania a la informació pública, en els termes i condicions previstos en la normativa d'aplicació, és un dret i un element de millora en la participació i col·laboració en el compliment de les nostres metes de prevenció, conscienciació i sostenibilitat enfront dels mosquits, en general, i el mosquit tigre en particular.

La sensibilització de la ciutadania, la nostra capacitat i obligació de cooperació en la prevenció són clau en el control d'aquest mosquit vector i en l'eficàcia de les accions d'evitar o minimitzar el contacte amb aquest mosquit i la seua repercussió en la conservació del medi ambient.

Per a això, l'Ajuntament de [...], en aquesta nova estructura de plantejament de l'Ordenança, ha de fomentar i alinear la transparència, sensibilització i l'educació amb el conjunt dels actors implicats per a aconseguir la màxima empatia i sinergia amb els objectius pretesos.

Secció I. De la col·laboració i obligació ciutadana.

Article 5. Principis de col·laboració ciutadana.

Aquesta Ordenança obliga a totes les persones físiques o jurídiques l'acció directa o indirecta de les quals cree condicions de proliferació del mosquit tigre. En virtut d'això, aquests principis de col·laboració es dirigeixen a:

- a) La ciutadania del municipi, la participació de la qual és indispensable en l'èxit del pla integral de control de la plaga. Per això, haurà de col·laborar en el compliment i divulgació de les obligacions exposades en aquesta Ordenança.

Així mateix, com deure ciutadà en matèria de salut pública, comunicarà a l'Ajuntament o als agents de l'autoritat l'existència de focus de mosquits i de residus abandonats a l'aire lliure en la via o espais públics susceptibles d'acumular aigua a conseqüència de la pluja o el reg, com ara residus de construcció i demolició, etc.

- b) Els propietaris o posseïdors de béns que realitzen accions de reg (mànegues, aspersió...), els quals hauran d'evitar l'acumulació d'aigua en qualsevol lloc susceptible de quedar inundat o que continga aigua durant tres o més dies.
- c) Els propietaris o posseïdors de béns, els quals han d'evitar la col·locació o l'abandó, definitiu o temporal, tant en espais públics com privats, de contenidors o objectes, siga com siga la seua dimensió, en els quals es puga acumular aigua i reproduir-se el mosquit tigre.

A tall d'exemple, se citen els contenidors o objectes susceptibles d'acumulació d'aigua:

Tests, plats de tests, joguets, regadores, bidons, articles decoratius de jardí, llandes, bosses, botelles, tendals de lona o plàstic, tines, canals i pous de recol·lecció d'aigües meteòriques, piscines en exercici i fora d'activitat, fonts ornamentals, pneumàtics, fosses sèptiques, basses de reg, etc.

- d) Els propietaris de terrenys i solars, els quals estan obligats a mantindre'ls al seu càrrec nets d'herba, fem, recipients, enderrocs, objectes abandonats i aigües estancades. Qualsevol actuació correctora que haguera de realitzar l'Ajuntament de [...] en aquests serà a càrrec del seu titular.

Article 6. Obligacions generals.

Donat l'àmbit general d'aplicació d'aquesta Ordenança, tant les persones residents com les entitats públiques i privades dins del marc territorial del municipi, d'acord amb la seua capacitat de responsabilitat, estaran obligades a divulgar i complir allò que s'estableix en aquesta, i si escau, adoptar les mesures correctores proposades sobre els sistemes de reg emprats i sobre aquells objectes i elements, situats en la seua propietat, en l'espai exterior dels seus habitatges, susceptibles d'acumular aigua.

En aquest sentit, conforme amb la legislació sanitària, les persones físiques o jurídiques titulars de serveis, establiments, instal·lacions i indústries l'activitat de les quals puga incidir en la salut de les persones són responsables de la higiene i de la seguretat sanitària en aquests llocs i hauran d'establir procediments d'autocontrol eficaços.

D'acord amb l'anterior, s'exposa com a prescripció general el següent:

1. Buidar, posar a cobert o posar boca avall tots aquells objectes i contenidors en els quals es puga acumular aigua i evitar així la seua inundació.

En el cas d'elements fixos i objectes que no es puguen retirar, s'hauran de revisar atentament almenys dues vegades per setmana i eliminar qualsevol acumulació d'aigua, tot netejant els recipients i evitant que es tornen a omplir.

En cas dels plats de test, quan aquests no puguen retirar-se, serà necessari mantindre'ls secs, podent utilitzar-se altres sistemes de reg que no suposen risc (mètodes hidropònics o irrigadors automàtics de circuit tancat).

2. En els casos en què es considere imprescindible tindre algun tipus de recipient amb aigua en l'exterior, serà necessari que aquest es mantinga tapat, mitjançant una tapa o una tela mosquitera prima (malla de 2 mm. de grandària màxima).

En recipients destapats (per exemple, abeuradors per a animals) serà necessari que l'aigua es renove com a mínim, dues vegades per setmana o bé cobrir-los amb una tela mosquitera ben ajustada d'1 o 2 mm de pas de malla.

Els canalons de recol·lecció d'aigües de les teulades s'han de mantindre nets de restes vegetals i en perfectes condicions de funcionament. En els embornals i altres desguassos que tinguen sifó, l'aigua haurà de ser substituïda almenys dues vegades per setmana.

3. En el cas concret de les piscines, basses, fonts o estanys cal actuar de manera que l'aigua que continguen no es convertisca en un focus de cria de mosquits. Per això:
 - En el cas de piscines plenes d'aigua, aquestes es mantindran en condicions higièniques mitjançant la realització dels tractaments adequats de l'aigua (depuració, cloració o altres sistemes), per a evitar la proliferació de larves de mosquit. S'hauran de mantindre tot l'any per mitjà de tractament desinfectant habitual. Quan estiguen buides s'hauran de mantindre completament seques.

En el cas de mantindre les piscines plenes d'aigua i tapades, s'haurà de vigilar que en els plecs de les lones que cobreixen les piscines no es puga acumular aigua.

En el cas de basses, fonts o estanys decoratius:

- Mantindre els depredadors naturals dels mosquits.
- Introduir peixos, no exòtics, en ser depredadors naturals de larves de mosquits. En cas, de peixos rojos (carpa daurada), són una espècie invasora per la qual cosa mai s'han d'alliberar en rius o estanys naturals, perquè aquests ecosistemes podrien veure's alterats.
- Tractar adequadament mitjançant depuració, cloració o altres sistemes.
- Les basses hauran de cobrir-se amb tela mosquitera ben ajustada d'1 o 2 mm de pas de malla. La tela mosquitera no ha produir plecs que poden acumular aigua. Quan estiguen buides, es mantindran completament seques.
- En estanys ornamentals, s'ha de mantindre l'aigua neta d'algues, fulles i branques seques.

4. Per a qualsevol altra mena d'acumulació d'aigües no contemplada en la present Ordenança, els serveis tècnics de l'Ajuntament determinaran el seu nivell de risc i les mesures correctores que caldrà prendre per a evitar la reproducció del mosquit tigre, així com d'altres espècies de mosquits. Aquestes accions correctores seran responsabilitat, conforme amb la legislació sanitària, de les persones físiques o jurídiques titulars de serveis, establiments, instal·lacions i indústries que produïsquen aquesta incidència en salut comunitària.
5. S'hauran d'utilitzar sistemes de reg que es puguen controlar els seus efectes i no suposen risc, com ara mètodes irrigadors automàtics de circuit tancat, com el de degoteig o mètode hidropònic.

Article 7. Obligacions específiques.

Es consideren d'especial importància les situacions que s'esmenten a continuació, atés que es tracta d'espais que poden contindre aigües estancades. En aquests espais serà necessari que es complisquen a més les actuacions recomanades en l'article anterior:

1. **Habitatges que romanen deshabitats durant llargs períodes de l'any.** S'entén referit a habitatges que una vegada tancats queden sense control de possibles focus de cria de mosquits durant un temps continuat, com a setmanes, mesos, per vacances o finalització d'aquestes, o qualsevol altra raó. En tal cas, els elements exteriors decoratius o de jardineria han de quedar de manera que no acumulen aigua durant el període d'absència dels propietaris sent aquests responsables de l'adopció de tals mesures preventives.

Si disposen de jardí i/o de piscina es considera imprescindible la contractació d'un servei de manteniment que realitze, a més d'altres funcions, la de vigilància per a evitar l'acumulació d'aigües estancades susceptibles de convertir-se en focus de cria de mosquits.

2. **Comunitats de propietaris.** Els administradors de finques d'urbanitzacions i/o residencials inclouran en el contracte dels serveis de manteniment de la propietat el control i supressió dels possibles focus generadors de plagues de mosquits.

Així mateix, les persones responsables dels edificis, president de la comunitat de propietaris o gestors de finques, els directors de col·legis o aquelles persones o empreses en les quals es derive la seua responsabilitat, tindran l'obligació de facilitar informació de les obligacions preventives i de vigilar els depòsits d'aigua de les instal·lacions comunitàries de climatització, així com els col·lectors d'aigua dels edificis, les canaletes, embornals de zones comunes, sifons als patis, etc. per tal d'evitar acumulacions d'aigua i la proliferació del mosquit tigre, el qual serà responsables en cas de no fer-lo.

Així mateix, les persones responsables dels edificis, Presidència de la Comunitat de propietaris o gestors de finques, els directors de col·legis o aquelles persones o empreses en les quals es derive la seua responsabilitat, tindran l'obligació de facilitar informació de les obligacions preventives i

de vigilar els depòsits d'aigua de les instal·lacions de climatització comunitàries, així com els col·lectors d'aigua dels edificis, les canaletes, embornals de zones comunes, sifons als patis, etc., per a evitar acumulacions d'aigua i la proliferació del mosquit tigre sent responsables en cas de no fer-lo. A més, quan en les comunitats de propietaris s'acumulen objectes que puguen omplir-se d'aigua de pluja, els responsables citats hauran d'adoptar totes les mesures correctores que eviten que apareguen larves de mosquits.

No obstant això, els propietaris d'habitatge i inquilins, sempre, són responsables del control preventiu en els objectes de la seua pertinença i complir amb les obligacions informades.

El control dels elements citats han de tindre constància documental. A aquest efecte, s'entén com a constància documental qualsevol registre escrit d'aquestes tasques de revisió i/o eliminació de focus, ja siga a través de parts o certificats de treball de l'empresa autoritzada de control de plagues, com a certificacions per part del responsable designat per a cada instal·lació, en les quals s'especifique l'actuació realitzada (revisió, detecció i/o eliminació de llocs de cria), data, persona que executa la tasca i altres observacions (mesures correctores addicionals o altres incidències els productes utilitzats, característiques i agent a combatre, tipus de tractament efectuat, mètodes d'aplicació, data i validesa), d'acord amb l'ANNEX II de la present Ordenança.

En el tauler d'anuncis de la comunitat s'haurà de col·locar un cartell de recomanacions als veïns amb les obligacions generals exposades en aquesta Ordenança.

3. **Cementeris:** En els cementeris els mosquits troben un entorn adequat per a la seua proliferació, gràcies a la presència de recipients i objectes decoratius que poden contindre aigua. És responsabilitat municipal i de la ciutadania prendre mesures correctores per a evitar la reproducció de mosquits.

Els titulars de les concessions administratives de les sepultures (nínxols, panteons, etc.), així com les noves concessions seran responsables d'assegurar el compliment de les accions preventives i correctores establides en la present Ordenança, particularment, en allò relatiu a l'ús de flors naturals.

En el cas de no complir les obligacions que se citen l'Ajuntament queda facultat per a practicar d'ofici les mesures correctores que estime necessàries repercutint al titular de la concessió l'import de les operacions de mantenint sanitari.

Seran accions preventives les següents:

Tots els recipients contenidors de flors o objectes decoratius o ornamentals han d'impedir l'acumulació d'aigua lliure, accessible als mosquits que necessiten una làmina d'aigua per a fer la posta.

En el cas d'utilitzar flors naturals s'haurà de foradar els recipients en la base. Per a mantindre la humitat mitjançant esponges, espumes, fibres sintètiques i similars, gels hidropònics, o bé

introduir arenes o altres materials o minerals com perlita que permeten la presència d'aigua, que la facen inaccessible als mosquits.

S'ha de buidar i donar la volta als pitxers sense utilitzar i als plats de davall dels tests.

En el cas d'utilitzar tests amb plantes naturals, haurà de racionar-se el reg.

Les persones que visiten el cementiri informaran l'Ajuntament corresponent en cas d'observar plagues de mosquits.

4. **Horts urbans, horts d'autoconsum, horts educatius i similars.** Aquests espais, privats o públics, per la pròpia activitat produeixen reservoris de proliferació de mosquits.

Cada titular o adjudicatari dels horts serà responsable respecte dels actes que realitze sobre la parcel·la objecte d'autorització d'ús.

Les recomanacions i obligacions presents en aquesta Ordenança han de ser informades per les entitats gestores constituïdes (propietari/titular de l'explotació, comunitat d'adjudicatari, comissió de seguiment, etc.), i també pels monitors dels horts urbans municipals i, el personal d'inspecció de l'activitat.

No obstant això, les entitats gestores incorporaran aquestes recomanacions i obligacions en:

- el procediment d'autorització de l'activitat i també
- en el de seguiment d'aquestes.

En l'àmbit de la prevenció sanitària s'exposen les següents obligacions:

- a) Parar atenció a l'entorn de l'hort i comunicar els possibles reservoris de la plaga, així com la seua presència. Aquesta atenció a la vegetació perifèrica i particularment, les acumulacions d'aigua en zones i en estris (bidons, caixes, cavitats en els arbres, pneumàtics, etc.), contribueixen a ser focus de proliferació del mosquit i anul·lar l'efectivitat de les mesures de prevenció.
- b) Acompanyar els cultius amb plantes amb propietats repel·lents als mosquits.
- c) En el cas de necessitar la utilització de contenidors amb aigua de manera permanent, cal afegir unes gotes de sabó. El sabó crea una pel·lícula que fa que els mosquits no hi puguem pondre els seus ous. En tot cas, serà necessari que aquests es mantinguen tapats, mitjançant una tapa o una tela mosquitera prima (malla d'1 mm. de grandària màxima).
- d) Cal comunicar l'observació de plagues de mosquit i possibles reservoris a l'Ajuntament. Aquesta atenció a la vegetació perifèrica i particularment, les acumulacions d'aigua en zones i en estris (bidons, caixes, cavitats en els arbres, pneumàtics, etc.), contribueixen a ser focus de proliferació del mosquit i anul·lar l'efectivitat de les mesures de prevenció.

- e) El clos de les parcel·les ha de permetre el control visual de l'hort. S'ha d'evitar la utilització d'arbres o arbustos formant tanca que impedisquen la inspecció visual de l'hort.
 - f) Els contenidors de cultius (taules de cultius, tests, jardineres, etc.) han de disposar d'un bon sistema de drenatge per a eliminar l'excés d'aigua de reg, siga el siga el material de fabricació i la seua mida.
 - g) És obligatori l'ús del reg per degoteig en totes les parcel·les. La justificació d'elecció d'una altra mena de reg ha de ser prou raonada i de caràcter temporal. No obstant això, sempre el tipus de reg no envairà ni regarà altres horts veïns.
 - h) Cal mantindre l'hort i el seu entorn (camins) en perfecte estat, net i lliure de tota mena d'herbes i plantes espontànies, així com gestionar adequadament les deixalles que es produïsquen, separant les d'origen orgànic de la resta, i depositant cada tipus de residu en el contenidor específic.
 - i) Quant als horts educatius, existirà un professor responsable que, de manera periòdica, i especialment en vespra de vacances, revise els utensilis de jardineria i s'assegure que s'emmagatzemen de manera que no puguem recollir i mantindre aigua durant més de 4 dies. En cas de no ser així, procedirà a emmagatzemar-los de la forma més amunt indicada. En última instància, el director del Centre serà responsable que es duguen a terme les mesures més amunt indicades.
5. **Solars o finques en desús:** És necessari mantindre aqueixos espais lliures de possibles focus de cria de mosquits, amb especial atenció a la presència de fem, eines de treball o elements de mobiliari abandonats.

Tot solar haurà de mantindre's pel seu propietari/ària lliure de deixalles i residus i en les degudes condicions d'higiene, salubritat, seguretat i ornat públic. La prescripció anterior inclou l'exigència de la desratització, desinsectació i desinfecció dels solars.

És potestat de l'Ajuntament la inspecció i realització subsidiària, en el seu cas, dels treballs anteriorment referits. Iniciada aquesta prestació pels serveis municipals, no s'interromprà encara que l'obligat manifeste el seu propòsit de realitzar les prestacions incomplides.

En cas de realització subsidiària dels treballs de neteja i en el seu cas tancament, i en absència manifesta dels seus propietaris/àries, serà potestat de l'Ajuntament, prèvia autorització judicial si escau, l'enderrocament de la tanca dels solars de propietat privada quan per motiu d'interés públic, es faça necessari tal enderrocament per a aconseguir l'accés. Els serveis municipals imputaran als/ propietaris/àries els costos de l'enderrocament, així com els de reconstrucció de la part de tanca afectada.

En les finques abandonades regiran les mateixes obligacions d'higiene i salubritat citades.

6. **Fosses sèptiques:** Les fosses sèptiques presents en edificacions que no estiguen connectades amb la xarxa de clavegueram municipal poden ser focus de mosquits i hauran d'estar ben segellades, sense clivelles i amb una tela mosquitera en els respiradors.
7. **Escoles infantils:** Els elements de joc no han de tindre aigua estancada, especialment, en èpoques de vacances. En cas d'existència de pneumàtics, destinats al joc, aquests han de mantindre's secs, preferentment mitjançant perforació de la seua base o baix sostre o immobilitzats semisoterrats en posició vertical.

No es desenvoluparà cap planificació d'«Escola infantil d'estiu», a l'aire lliure, sense la prèvia inspecció, vigilància i control de mosquits de la zona que permeta un desenvolupament òptim de l'activitat.

8. **Arbres:** Els forats naturals dels arbres o de la seua base situats dins de l'àmbit públic i privat hauran de ser reomplits per qualsevol mètode durable (dessecant o col·locant algun material inert com a arena, terra, morter de ciment o similar) per a evitar la proliferació de larves de manera permanent.
9. **Tallers mecànics i depòsits de pneumàtics, usats o nous:** els professionals del sector de l'automòbil que per la seua activitat substituïsquen pneumàtics de vehicles estaran obligats a mantindre'ls en lloc ensostrat a l'espera de la seua recollida per un gestor de residus. En cas d'impossibilitat hauran de cobrir-se amb una lona impermeable que impossibilita la seua inundació.

En els depòsits de pneumàtics usats o nous, a l'aire lliure, hauran d'emprar-se addicionalment les mesures de seguretat següents:

- Mantindre les zones d'emmagatzematge dels pneumàtics netes de vegetació o de qualsevol altre element que facilite l'acumulació d'aigua.
 - Apilar els pneumàtics en columnes verticals i no de manera aleatòria.
 - Cobrir aquestes columnes amb lones impermeables.
 - Reduir el temps de magatzematge.
 - En cas de trasllat a altres ubicacions, cal triar la data en l'època freda per a reduir el risc de propagació del mosquit tigre.
 - Eliminació immediata dels pneumàtics sense valor comercial.
 - Aplicació de larvicida d'ús domèstic en cas de necessitat.
10. **Granges d'animals:** Aquestes instal·lacions solen tindre recipients que s'utilitzen com a abeuradors i es converteixen en focus de proliferació del mosquit tigre, que afecten als treballadors i treballadores i als mateixos animals de la granja.

Els titulars o propietaris/àries hauran d'habilitar un mecanisme d'evacuació similar a l'utilitzat en les cisternes sanitàries per a facilitar l'eliminació completa i periòdica cada 3 o 4 dies per a evitar la proliferació de mosquits ja que afegir aigua no elimina aquest risc.

No s'utilitzaran banyeres o frigorífics en desús com a abeuradors per suposar un risc emmagatzematge gran d'aigua i un risc enorme.

- 11. Empreses comercials, industrials i centres de jardineria o centres comercials especialitzats en articles de jardineria i/o ceràmica:** Són punts de risc especials i els seus titulars o propietaris hauran de cuidar que els seus objectes no acumulen aigua i afavorisquen la proliferació del mosquit tigre. En aquests centres s'ha d'implementar un sistema de vigilància periòdica per a evitar la proliferació dels mosquits.

En aquests àmbits, el control dels possibles focus de cria de mosquits ha d'incorporar-se amb caràcter obligatori als plans interns de seguretat i higiene de les empreses.

- 12. Circuits de karts i minimotos.** En el cas, que aquestes instal·lacions esportives i lúdiques utilitzen pneumàtics rebutjats com a elements de protecció, només podran fer ús d'aquells en els quals s'hagen practicat perforacions que permeten el drenatge de l'aigua acumulada en el seu interior. Així mateix, s'haurà d'establir com a part del manteniment de les instal·lacions, la revisió periòdica d'aquestes perforacions amb la finalitat de garantir l'evacuació d'aigua. De no emprar-se pneumàtics perforats es recomana la substitució per altres elements de seguretat que no siguen capaces d'albergar aigua en el seu interior.
- 13. Llavacotxes.** Els propietaris de llavacotxes, o personal en qui deleguen, disposaran de les mesures necessàries perquè hi haja un bon drenatge de l'aigua, amb la finalitat d'evitar la seua acumulació en volum suficient com perquè es mantinga sense evaporar-se més de quatre dies. En cas de no poder evitar l'acumulació d'aigua per més de quatre dies, s'haurà de dur a terme revisió periòdica d'aquests punts, realitzant les actuacions de control pertinents, si es trobaren larves de mosquit en el seu interior.
- 14. Ports, clubs nàutics, instal·lacions d'hibernació de vaixells.** Respecte a aquestes instal·lacions, en aquells punts on s'empren pneumàtics rebutjats com a protecció per a les embarcacions amarrades o depositades, ja siga en la pròpia embarcació, en el pantallà d'amarrament o en dic sec, s'haurà de substituir-los per altres elements existents en el mercat, com per exemple les defenses, que pel seu disseny específic no permeten albergar aigua en el seu interior. No obstant això, en el cas que utilitzen pneumàtics rebutjats com a elements de protecció, només podran fer ús d'aquells en els quals s'hagen practicat perforacions que permeten el drenatge de l'aigua acumulada en el seu interior. Així mateix, s'haurà d'establir com a part del manteniment de les instal·lacions, la revisió periòdica d'aquestes perforacions amb la finalitat de garantir l'evacuació d'aigua. Les embarcacions situades tant dins com fora de l'aigua, adoptaran les mesures

necessàries per a impedir que en el seu interior s'emmagatzeme aigua que permeta la proliferació de les larves de mosquits. Per a això es recomana l'ús de lones de protecció tibades correctament per a impedir l'acumulació d'aigua sobre aquesta, així com l'emmagatzematge de les embarcacions en posició invertida o sota sostre.

15. En qualsevol altra mena d'acumulació d'aigua no previst en la present Ordenança, s'actuarà de manera preventiva impedit la seua acumulació. En el cas d'arribar a trobar adults, hauran d'escometre's mesures de control, per part d'empresa especialitzada en el sector, degudament autoritzada i registrada en el registre oficial d'establiments i serveis biocides, mitjançant l'ús de productes específics per al control de mosquits, que es troben registrats en el registre oficial de biocides.

Article 8. Tractaments específics.

En el cas que es considerara oportú realitzar tractaments amb productes biocides, s'utilitzaran els adequats sota supervisió tècnica i es duran a terme per personal qualificat i autoritzat.

S'aconsella utilitzar un mètode antilarvari que és més eficaç i específic. Qualsevol actuació d'aquest tipus es realitzarà a càrrec del titular del terreny o instal·lació.

Secció II. Del foment.

Article 9. Sensibilització i educació sobre el problema de mosquit tigre i altres mosquits possibles vectors de malalties.

La sensibilització i educació promouen l'increment de la participació ciutadana en matèria de prevenció en salut per la possible transmissió de malalties a través del mosquit del gènere *Aedes*, així com per a incorporar en els hàbits quotidians comportaments responsables i afavorir l'eficàcia de les accions a evitar o minimitzar el contacte amb aquest mosquit i la seua repercussió en la conservació del medi ambient.

1. Per això, l'Ajuntament de [...] podrà desenvolupar, pels seus propis mitjans o a través de tercers, actuacions com ara:
 - a) Realitzar campanyes divulgatives i jornades de comunicació, educació i conscienciació social.
 - b) Signar acords o convenis de col·laboració amb altres institucions, indústries, entitats o associacions per a millorar l'eficiència del pla integral de control local de la plaga.

- c) Promoure la implantació de mesures de prevenció en centres educatius i institucions públiques.
 - d) Elaboració de plans municipals d'acompanyament o complementaris de control i lluita antivectorial en zones, barris, districtes o sectors determinats.
 - e) Col·laborar mitjançant informadors ambientals que tinguen com a objectiu principal informar i educar a la ciutadania sobre l'adequació correcta dels seus habitatges, empreses i parcel·les en la prevenció antivectorial.
 - f) Totes aquelles que es creguen oportunes per a aconseguir els objectius previstos en aquesta Ordenança.
2. L'ajuntament afavorirà i col·laborarà en les accions que, en matèria de neteja pública i bona gestió de residus siguen promogudes per particulars, fomentant les actuacions encaminades a augmentar l'eficàcia en la lluita contra possibles reservoris de la plaga i amb això, millorar la qualitat de vida en el municipi.

No obstant això, aquests objectius en salut comunitària i mediambiental hauran de ser adoptats igualment per l'ajuntament en l'àmbit propi a través de la implantació, de manera obligatòria, de plans de treball de prevenció del personal municipal i en les pròpies dependències municipals, així com en aquells espais públics que es troben subjectes a concessió administrativa.

Article 10. Informadors ambientals. Funcions.

L'adscripció en la plantilla orgànica municipal dels informadors ambientals i les seues funcions s'emmarca en el Pla de Vigilància i Control de Vectors municipal.

En aquest sentit, les labors de vigilància, informació, atenció ciutadana i educació ambiental podran consistir en les següents:

- a) Desenvolupament i/o col·laboració en activitats divulgatives i informatives de bones pràctiques a col·lectius socials, així com realitzar tallers ambientals en centres públics i privats. En aquest àmbit, s'inclouen les comunitats de propietaris, urbanitzacions i ciutadania a nivell particular als quals podran assessorar en la implantació de Plans de desinsectació en les seues respectives fases:
 - Diagnòstic de situació.
 - Programa d'actuació i control.
 - Avaluació dels resultats i seguiment.

Així mateix, podrà realitzar entrevistes amb els ciutadans i ciutadanes a fi de millorar la informació municipal i el diagnòstic tant de la situació com de la percepció de l'activitat preventiva contra el mosquit desenvolupada en el municipi.

- b) Visites als centres educatius.
- c) Visites a empreses comercials i industrials. En aquest àmbit, s'inclourà les activitats socials i econòmiques que faciliten la divulgació i implementació del missatge com ara les cooperatives, associacions empresarials i sindicals.
- d) Visites al sector de l'oci, turisme i l'hostaleria. En aquest àmbit, s'emmarquen els mercats sedentaris i no sedentaris del municipi.
- e) Presència en jornades temàtiques (fira de la salut, mediambientals, agroalimentàries, etc.).
- f) Desenvolupament i implementació de campanyes publicitàries dirigides a la població i, als sectors socioeconòmics del municipi.
- g) Vigilar el compliment d'allò que s'estableix en la present Ordenança i, en la legislació al·lusiva vigent. En aquest àmbit, podrà detectar les infraccions comeses per particulars i comercials, comunicar les mesures correctores i, en el seu cas, sol·licitar la incoació de l'expedient sancionador corresponent.

Article 11. Indicadors de seguiment del Pla de Vigilància i Control de Vectors municipal.

1. L'Ajuntament de [...] podrà establir indicadors de seguiment amb la finalitat de comprovar que la realitat en la planificació, prevenció, gestió i tractament dels mosquits, en general, i del mosquit tigre, en particular, s'aproxima als objectius perseguits en el Pla Local de Vigilància i Control de la plaga.

No obstant això, l'ajuntament podrà establir un sistema especial de seguiment en sectors amb una problemàtica especial i instal·lacions singulars. El seguiment de zones on hi haja un cas de virus transmesa per mosquit serà obligatòriament inclòs, de manera permanent, en el Pla Anual de Vigilància i Control. Aquest Pla comprendrà la vigilància i control de punts i zones de risc de la ciutat, l'atenció d'incidències ciutadanes i, la conscienciació i educació de la població.

2. No obstant això, l'Ajuntament a través del seu contracte de servei exigirà els comunicats de treball, informes periòdics i certificacions documentals dels serveis i tractaments de control de plagues i la planificació.

Els comunicats de treball, s'entregaran al personal local responsable i en el seu cas, a la policia local. En aquest comunicat com a mínim figurarà:

- Data i període de seguretat, en el seu cas.
- Punts d'intervenció.
- Productes utilitzats amb número de registre.

- Personal tècnic i responsable de la seua execució.

Un model de comunicat de treball s'adjunta en l'ANNEX II. MODEL DEL CERTIFICAT ACREDITATIU DE LA REALITZACIÓ DEL TRACTAMENT de la present Ordenança.

3. Totes les mesures que l'Ajuntament adopte per al seguiment dels efectes en el medi ambient en l'aplicació de l'estudi i anàlisi dels indicadors de seguiment, hauran de ser publicades en el full web municipal.

Secció III. De la Transparència

Article 12. Transparència en la gestió i control de la plaga.

1. L'ajuntament a través de la seua pàgina web, o a través dels mitjans de comunicació que s'estimen convenientes facilitarà informació oberta i permanent relativa a las mesures d'autoprotecció i prevenció, així com de la gestió en el control i la forma de col·laboració de la ciutadania.
2. En el cas que l'ajuntament siga beneficiari d'una subvenció per a la lluita contra el Mosquit donarà la corresponent publicitat de l'Entitat pública concedent, l'import rebut i el programa, activitat, inversió o actuació subvencionat, de conformitat amb el que es preveu en l'article 9 de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana.
3. De manera addicional, i a través de Tecnologies de la Informació i Comunicació, l'ajuntament podrà incloure en els contractes de vigilància i control de la plaga l'obligació d'informació, en temps real, relativa a aquest pla de control (Calendari i cronograma d'actuacions, Tractaments, Ubicació dels mateix, Productes, etc.), que estime oportuna, així mateix la tendència històrica dels nivells poblacionals de la plaga.

Aquesta informació serà disponible tant per a la seua àrea de responsabilitat com per a la ciutadania a través d'aplicacions informàtiques sobre la gestió del control antivectorial en el municipi que siguen desenvolupades a aquest efecte. La aplicació i els continguts exposats en cada cas hauran de complir la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal (LOPD)

TÍTOL TERCER. DE L'ACCIÓ MUNICIPAL PREVENTIVA, LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA I EL CONTROL I LA INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

Secció I. De l'acció municipal.

I. El disseny urbanístic municipal i d'elements i equipaments de l'espai urbà.

El disseny citat ha d'incorporar mesures preventives i d'organització del treball descrites en la present Ordenança que eviten o minimitzen l'existència de focus de cria del mosquit. Aquests elements, com a contenidors de residus, rotondes de circulació, etc., no se solen incloure en la contractació de serveis de vigilància i control i, són una font important de proliferació de focus de cria de mosquits.

Article 13. Disseny urbanístic i d'equipaments en la via pública.

- 1. El disseny d'edificis municipals.** Aquests han de preveure la incorporació de mesures preventives particularment físiques, de prevenció de cria i de defensa enfront del contacte amb els mosquits.

Els sistemes de condicionament d'aire dels edificis han de dissenyar-se de manera que l'aigua de condensació es reculli i canalitze de manera adequada i que s'evite la presència de recipients en l'exterior.

- 2. Els equipaments en la via pública i els dispositius de desguàs.** Aquests elements constitueixen un risc important respecte a la cria del mosquit, ja que poden contindre o contenen aigua de manera permanent i se situen molt prop dels habitatges. Per això:
 - a) El disseny de dispositius de desguàs com ara embornals i albellons han d'incorporar sistemes de decantació que impliquen la mínima acumulació d'aigua possible i un manteniment adequat dels pendents entre embornals per a evitar estancaments d'aigua.
 - b) Les arquetes de registre d'aigües i les boques de reg poden acumular aigua pel que caldrà utilitzar aixetes i elements que eviten pèrdues d'aigua. Les arquetes han de tindre orificis de desguàs cap al substrat inferior i/o una tapa, si és possible metal·litzada, que les facen inaccessible als mosquits.
 - c) Els dispositius de desguàs en la via pública hauran de netejar-se de brutícia abans de realitzar les operacions de neteja dels carrers.
 - d) Els contenidors de fem en superfície, així com les papereres de la via pública no han de retindre aigua, per la qual cosa cal seleccionar aquells models que presenten orificis en la seua base.
 - e) L'arbratge públic es dissenyarà seleccionant espècies arbòries que no tinguen tendència a generar forats en el tronc. Això ha de complementar-se amb l'adopció d'estratègies adequades de poda que no generen cicatrius i amb l'elecció d'espècies de fusta dura que no tinga tendència a podrir-se.

3. **Les rotondes de circulació i zones enjardinades.** Aquests espais no incorporaran elements que possibiliten l'acumulació d'aigua. S'ha d'evitar el rocall com a element de decoració en ser acumulador de l'aigua en un reg no controlat i, es foradarà tot objecte (barques, gerres, etc.) susceptible del mateix problema.
4. **Fonts, estanys i elements de reg en la via pública.** En aquest cas, el seu disseny ha d'evitar acumulacions d'aigua i obturació del desguàs, al qual s'haurà, per exemple, d'augmentar el seu ample o duplicar-lo, o incorporar reixes no extraïbles de ranura estreta.

En el cas de fonts, estanys o elements en desús i sense servei s'ha d'impossibilitar l'acumulació d'aigua i en el seu cas, introduir arenes o altres materials o minerals que els facen inaccessible als mosquits.

Els sistemes de reg automàtic siguen per aspersió o gota a gota, han de tindre en compte els recorreguts d'evacuació de les escorrenties i els elements urbans pròxims on podria acumular-se (rocalles, monuments, elements d'adornament, etc.).

5. **Cementeris.** L'ajuntament vetlarà pel compliment d'allò exposat per a aquest servei en la present Ordenança, i a més col·locarà en totes les entrades del cementeri i dependències situades en aquest, cartells informatius sobre aquesta que exposaran, com a mínim, el que es disposa com a model en l'ANNEX I d'aquesta Ordenança.

II. La prevenció del risc biològic en el treball ha d'evitar les exposicions laborals capaces d'originar algun tipus d'infecció, al·lèrgia o toxicitat.

L'obligació de prevenció del risc biològic en el mitjà laboral consisteix a prendre mesures per a evitar danys a la salut originats en agents biològics amb capacitat infecciosa presents en el mitjà laboral, aplicant els principis de l'acció preventiva.

En aquest sentit, l'Ajuntament haurà d'avaluar els llocs de treball amb el risc de contacte amb el mosquit tigre i aplicar els principis generals establits en la Llei de Prevenció de Riscos Laborals i garantir al seu personal la informació suficient i adequada puguin accedir a les zones de risc greu i específic.

Article 14. Avaluació de la prevenció de riscos laborals

Les característiques pròpies d'algunes tasques i activitats desenvolupades a l'aire lliure pel personal local, en zones i horari susceptible de contacte amb el mosquit tigre, obliga a l'avaluació enfront d'aquest risc d'aquests llocs de treball, i en el seu cas treballadors, que podrien estar exposats i mesures preventives a aplicar d'acord amb les situacions d'exposició.

A partir d'aquesta avaluació inicial, es planificarà la prevenció, buscant un conjunt coherent que integre les tècniques, l'organització i condicions del treball que prevegen la incidència del vector i la influència dels factors ambientals en el treball.

Així mateix, les oportunes instruccions de prevenció s'ampliaran als treballadors i treballadores que desenvolupen la seua activitat amb col·lectius sensibles a l'efecte del vector (centres d'educació, centres assistencials, etc.).

III. Acció municipal en cas de notificació de casos de malalties relacionades amb el mosquit tigre de vector en el municipi.

L'Ajuntament haurà de preveure i adoptar un protocol d'actuacions clar i adaptable en cas de ser informat d'una infecció epidemiològica per mosquit tigre en el seu municipi.

En aquesta Ordenança s'inclou una guia de coordinació i col·laboració institucional, en cas d'infecció epidemiològica associada a picada de mosquit.

En aquest sentit, aquest protocol facilitarà a les administracions competents en matèria sanitària la investigació, anàlisi i utilització de la informació per a la presa de decisions en l'àmbit de la vigilància i la prevenció en salut de la població.

Article 15. Acció municipal en cas de detecció d'algun episodi de malaltia relacionada amb la transmissió per mosquit tigre o altres vectors en el municipi.

L'ajuntament de [...] disposa d'un protocol d'actuació, coordinació i col·laboració institucional, en cas de notificació de casos de malalties relacionades a picada de mosquit. Aquest protocol s'exposa en l'ANNEX IV de la present Ordenança.

Aquest protocol facilitarà a les administracions competents en matèria sanitària la investigació, anàlisi i utilització de la informació per a la presa de decisions en l'àmbit de la vigilància i la prevenció en salut de la població.

A través de tres blocs temàtics, aquest protocol disposa les obligacions de l'administració local en cas d'infecció epidemiològica associada a picada de mosquit en el seu municipi i els criteris de cooperació mútua amb la conselleria competent en matèria de Sanitat a través del seu Servei de Vigilància Epidemiològica, en aquest cas.

El Pla Anual de Vigilància i Control Vectorial municipal inclourà, de manera permanent, el/els punt/s i zona/es de risc de la ciutat on hi haja un cas de virus transmesa per mosquit.

Secció II. De la contractació.

La contractació pública ha de ser coherent amb els objectius pretesos en aquesta Ordenança i la implantació de pràctiques respectuoses amb el medi ambient i a un temps socialment responsables. Per això, l'Ajuntament de [...] promourà en el seu àmbit de contractació i particularment en el plec de condicions tècniques, jurídiques i econòmiques administratives que ha de regir en les obligacions del

contractista d'una Obra i Servei determinat aquelles obligacions de prevenció sanitària exigibles, així com la incorporació de criteris sostenibilitat ambiental i de justícia social, i codi ètic en els contractes públics que es liciten. En l'ANNEX III. de la present Ordenança es disposen RECOMANACIONS TECNICAS PER A LA CONTRATACION D'EMPRESSES DE SERVEIS DE GESTIÓ DE PLAGUES.

Article 16. Contractació d'obres i serveis.

El Plec de contractació d'una obra i servei parteix de l'Ajuntament de [...], a més de realitzar-se conforme a:

- Les Prescripcions tècniques establides.
- Les disposicions de caràcter laboral i social.

Haurà de complir les condicions i disposicions de prevenció en salut comunitària que en matèria de control de vectors obligue de manera general la present Ordenança, així com allò que previnga la legislació dictada o que es dicte en el futur.

No obstant això, es farà un èmfasi específic en aquells equipaments que puguen estar sense utilització ni control, en temps, en la via pública com és el cas de les balises de separació de carrils o delimitació d'obra, que han de ser estanques i sense forats que puguen acumular aigua i convertir-se en focus de cria de mosquits.

La no observació d'aquestes exigències de prevenció en salut que es produïsquen de manera negligent, per la falta de controls i precaucions exigibles en aquesta activitat serà responsabilitat directa de l'adjudicatari del contracte i assumirà el cost dels treballs de reparació i/o adequació necessaris a fi de garantir els objectius de prevenció exigits.

En el cas d'obres de construcció d'edificis públics, l'Ajuntament per a la seua corresponent aprovació abans de l'inici d'aquestes podrà exigir al titular de les obres o constructor adoptar un Pla de mesures sanitàries preventives i de neteja per a evitar espais d'acumulació d'aigua susceptibles de produir focus de proliferació de mosquits.

Article 17. Contractació pública mediambiental i social.

Amb l'objectiu de connectar la contractació pública i la implantació de pràctiques respectuoses amb el medi ambient i socials, l'Ajuntament de [...] definirà en l'objecte del contracte, que els òrgans de contractació hauran de tindre en compte el valor ambiental dels productes i serveis que necessiten contractar i, hauran d'optar per aquells productes que tinguen millors característiques mediambientals i energètiques.

No obstant això, el plec de contractació haurà d'exigir el compliment de la normativa mediambiental corresponent quan s'actue sobre zones naturals vulnerables per estar baix alguna de les figures de protecció de les incloses en la Llei d'espais protegits de la Comunitat Valenciana i espais afectats per la Xarxa Natura 2000, sent les zones d'especial protecció les d'ocells (ZEPA), els Llocs d'Interés Comunitari (LIC) i les Zones d'Especial Conservació (ZEC).

Secció III. Control i intervenció administrativa.

Article 18. Informació a l'autoritat sanitària.

En cas que els titulars d'instal·lacions, establiments o dependències detecten l'existència de riscos per a la salut per una possible proliferació o propagació de mosquits, i en particular del mosquit tigre, informaran immediatament l'autoritat sanitària corresponent i procediran a retirar de manera immediata del lloc, els béns i objectes que segons aquesta Ordenança puguen suposar una font de risc.

Article 19. La intervenció administrativa.

1. La inspecció.

L'Ajuntament de [...], en l'exercici de les seues competències citades en aquesta Ordenança i dins del territori municipal, realitzarà les inspeccions necessàries per al compliment de les disposicions establides en aquesta Ordenança, així com d'altres normatives específiques, per a preservar la salut de la població de les afeccions derivades de la presència de mosquits, i en particular del mosquit tigre.

2. Control de les actuacions.

- a) L'actuació inspectora podrà ser realitzada pels tècnics municipals designats a aquest efecte, agents de la policia local, per personal d'entitats supramunicipals que tinguen la condició d'agents de l'autoritat sanitària, en funcions d'assistència tècnica al municipi.

Aquestes persones, degudament acreditades i en el compliment de les seues funcions, podran accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, de titularitat pública o privada, així com ordenar que les persones obligades, adopten les mesures necessàries per a la prevenció o per al restabliment de les condicions que eviten la proliferació i/o la propagació de mosquits, i en particular del mosquit tigre. En el supòsit d'entrada a domicilis, es requerirà el previ consentiment del titular o mitjançant resolució judicial d'autorització.

Finalitzada la inspecció, els inspectors entregaran còpia de l'acta d'inspecció al titular o persona responsable que es trobe en aqueix moment en les dependències o instal·lacions.

Conforme a la legislació sanitària vigent, les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, en el seu àmbit competencial, així com les entitats o institucions privades i els particulars tenen el deure de col·laborar amb les autoritats públiques sanitàries quan siga necessari per a l'efectivitat de les mesures adoptades.

- b) Les persones que fa referència en aquest article 18.2 queden obligades durant la inspecció, a facilitar informació exacta i veraç dels espais, béns i objectes afectats pels preceptes d'aquesta Ordenança i permetre el correcte exercici de l'activitat inspectora.

- c) En exercici de les seues respectives funcions, els inspectors podran sol·licitar el suport, l'auxili i la col·laboració d'altres inspectors de protecció de la salut o qualsevol àrea d'interés en el seu cas, així com el personal especialitzat de l'empresa adjudicatària de la vigilància i control vectorial del municipi, i agents de l'autoritat que tinguen encomanades funcions de seguretat.

3. Mesures cautelars.

- a) En el cas d'incompliment per part dels responsables d'espai inspeccionat, els tècnics inspectors estendran acta dels fets, que servirà de base per a la determinació d'una possible infracció conforme als preceptes establits en la present ordenança, amb la consegüent incoació de l'expedient sancionador, sense perjudici que, com a conseqüència de les activitats d'inspecció i control es comprove que existeix un risc per a la salut de la població, o indicis racionals, perquè aquests consideren necessària una intervenció immediata.
- b) La duració de les mesures cautelars no haurà d'excedir el que exigeix la situació de risc que les justifica això sense perjudici de les possibles pròrrogues que puguen acordar-se mitjançant resolució motivada.

TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR

Secció I. Del procediment sancionador i de l'exercici de la potestat sancionadora.

Article 20. Procediment i competència sancionadora.

1. Procediment sancionador. Principis generats.

El procediment sancionador s'ajustarà a les disposicions legals relatives a la normativa vigent en matèria de procediment administratiu.

2. Competència per a sancionar.

En el marc de les seues competències, correspon als municipis l'exercici de la potestat sancionadora dins del seu àmbit territorial, sense perjudici de l'exercici de les seues competències per part dels òrgans corresponents de l'Estat o de la Generalitat Valenciana.

L'alcalde/ssa i el Ple podran delegar les seues competències en altres òrgans de la corporació en els termes i condicions fixats per la normativa de règim local, i en el seu cas, per la normativa bàsica sobre règim jurídic de les administracions públiques o aquella que li siga aplicable. L'Ajuntament vigilarà el degut compliment d'allò obligat que es disposa en la present Ordenança, podent, en el seu cas, sol·licitar la col·laboració del personal especialitzat de l'empresa adjudicatària del control de mosquits en el municipi.

Secció II. De les infraccions.

Article 21. Infraccions.

1. Són infraccions, en el marc d'aquesta Ordenança les accions o omissions dels diferents subjectes responsables que aquesta tipifica, i altres disposicions específiques dictades sobre la matèria. Les infraccions no podran ser objecte de sanció sense prèvia instrucció de l'oportú expedient, de conformitat amb el procediment administratiu sense perjudici de les responsabilitats d'un altre ordre que puguen concórrer.
2. Les infraccions es qualifiquen com a lleus, greus i molt greus, atesos els criteris de risc per a la salut, quantia de l'eventual benefici obtingut, grau d'intencionalitat, gravetat de l'alteració sanitària i social produïda, generalització de la infracció i reincidència.

Article 22. Subjectes responsables de la infracció.

1. Són subjectes responsables de les infraccions les persones físiques o jurídiques que incórreguen en les accions o omissions tipificades com a infraccions en aquesta Ordenança i en la resta de la normativa sanitària aplicable.
2. Els/les propietaris/àries de l'establiment o els titulars del negoci, en el seu cas, ja siguen persones físiques o jurídiques, hauran de respondre solidàriament del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses pels seus empleats o dependents.
3. Els pares, tutors, acollidors i guardadors legals, per aquest ordre, hauran de respondre solidàriament amb les persones menors d'edat del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses per aquests últims, per l'incompliment del deure de prevenció citat en la present Ordenança.
4. D'igual manera els administradors de les persones jurídiques hauran de respondre del pagament solidari de les sancions derivades de la comissió d'infraccions comeses per aquestes o consentiren l'incompliment pels qui d'ells depenga o adoptaren acords que feren possibles tals infraccions.

Article 23. Qualificació de les infraccions.

1. En funció dels criteris establits en els articles anteriors, es consideren infraccions lleus:
 - a) Les comeses per simple negligència i/o desconeixement, sempre que l'alteració o el risc per a la salubritat pública haja sigut d'escassa incidència; i sempre que el responsable d'aquesta aplique de manera immediata les recomanacions dels inspectors municipals.
 - b) La presència d'aigua estancada en objectes i/o elements presents en el recinte de la propietat del responsable, encara que aquestes aigües manquen de larves o pupes de mosquit, d'acord amb allò referit en l'article 6 d'obligacions generals de la present Ordenança.

- c) Ometre les accions de control i supressió de focus generadors de mosquits, d'acord amb allò establert en l'article 7 d'obligacions preventives específiques establides en la present Ordenança.
- d) Qualsevol altra infracció a la present Ordenança que no siga classificada com a greu o molt greu.

2. Es consideren infraccions greus:

- a) L'incompliment dels requeriments específics que formulen els tècnics inspectors o els assistents municipals quan el focus present risc quant a la proliferació de plagues de qualsevol espècie de mosquit sempre que es produísca per primera vegada i no concórrega dany molt greu per a la salut de les persones.
- b) La reincidència en la comissió d'infraccions lleus, en el període dels dos anys anteriors.
- c) La falta de col·laboració o impediment de la labor inspectora de l'administració municipal mitjançant qualsevol acció o omissió que la pertorbe o retarde.
- d) Proporcionar informació o documentació falsa o inexacta.
- e) Les que produïsquen un risc o dany greu per a la salubritat pública i, malgrat ser comeses per negligència simple, produïsquen risc o alteració sanitària greu.
- f) La reiteració en les infraccions lleus. S'entendrà com a reiteració la comissió de més d'una infracció lleu en el terme d'un any, quan així siga declarat per resolució que pose fi a la via administrativa.

3. Es consideren infraccions molt greus:

- a) En els casos que siga aplicable (residencials, comunitats de propietaris, habitatges amb jardí i piscina), mancar de contracte amb empresa especialitzada per al manteniment i control de jardins i piscines, evitant que es converteixen en focus de generació de plagues de mosquits i especialment de mosquit tigre.
- b) L'incompliment conscient i deliberat de les mesures correctores específiques requerides pels tècnics inspectors o els assistents municipals quan el focus presente un greu perill quant a la proliferació de plagues de qualsevol espècie de mosquit.
- c) Les que són concurrents amb altres infraccions sanitàries greus, o han servit per a facilitar-les o encobrir-les.
- d) Les que produïsquen un risc o dany molt greu per a la salubritat pública.

- e) La reiteració en les infraccions greus. S'entendrà com a reiteració la comissió de més d'una infracció greu en el terme d'un any, quan així siga declarat per resolució que pose fi a la via administrativa.

Secció III. De les sancions.

Article 24. Sancions.

Les infraccions a què fa referència l'article anterior d'aquesta Ordenança han de ser sancionades amb multes pecuniàries, prèvia la tramitació del corresponent expedient sancionador.

Article 25. Òrgans competents de l'administració local per a la imposició de les sancions.

Les infraccions seran sancionades per l'Alcaldia o òrgan competent segons la legislació de règim local, amb els següents imports:

- Infraccions molt greus: de 1.501 euros a 3.000 euros.
- Infraccions greus: de 751 euros fins a 1.500 euros.
- Infraccions lleus: de 60 euros fins a 750 euros.

Article 26. Graduació i atenuació de les sancions.

Les sancions seran proporcionades a la gravetat del fet constitutiu de la infracció i es graduaran atenent els següents criteris:

- Negligència o intencionalitat.
- Reiteració o reincidència per la comissió en el terme d'un any de més d'una infracció, sempre que medie resolució ferma.
- Generalització de la infracció.
- Naturalesa dels perjudicis causats i risc per a la salut, considerant el nombre i edat de persones afectades i la permanència o transitorietat dels riscos.
- Incompliment d'avertiments previs.
- Qualsevol altra circumstància que incidisca en el grau de reprotxable de la conducta o culpabilitat del responsable, en un sentit atenuant o agreujant.

Article 27. Apreciació de delictes o falta.

Si en el transcurs de la tramitació del procediment sancionador s'apreciara que determinats fets poden ser constitutius de delictes o falta penal, l'instructor el notificarà immediatament a l'alcalde/ssa, el qual passarà el tant de culpa al Ministeri Fiscal. Una vegada l'autoritat judicial haja incoat el procés penal que corresponga, si hi ha identitat de subjecte, fet i fonament haurà de suspendre el procediment administratiu.

Article 28. De les multes coercitives.

1. L'Ajuntament a l'efecte de garantir l'aplicació i eficàcia de les mesures cautelars, una vegada fet l'oportú requeriment, podrà imposar reiterades multes coercitives.
2. El termini assenyalat en el requeriment ha de ser, en qualsevol cas, suficient per al compliment de l'obligació de què es tracte i al mateix temps, el necessari per a evitar la producció de perjudicis majors en cas de no executar-se l'obligació requerida.
3. En cas d'incompliment es podran efectuar requeriments successius fins a un màxim de tres.
4. La multa coercitiva és independent de les sancions que puga imposar-se amb tal finalitat i compatible amb elles.

Article 29. De l'execució subsidiària.

1. En el compliment del que s'estableix en la present Ordenança, quan es tracte d'obligacions que no siguen personals i es puguen realitzar per subjectes diferents als obligats, l'Ajuntament, seguint el procediment corresponent, podrà executar aquestes obligacions per si mateix o mitjançant les persones que determine.
2. L'import de les despeses, els possibles danys i perjudicis aniran a càrrec dels obligats.

DISPOSICIONES ADICIONALS

PRIMERA. Normativa reguladora.

En tot allò que no estiga previst en aquesta Ordenança s'estarà al que es disposa en la normativa reguladora corresponent i sense perjudici d'allò que s'estableix per altres normes sectorials.

SEGONA. Adaptació d'altres ordenances i reglaments municipals.

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Ordenança hauran d'adaptar-se les altres ordenances i reglaments municipals que regulen matèries que s'oposen a les prescripcions d'aquesta.

TERCERA. Incorporació a Plans de Control de Plagues.

Els establiments en exercici d'activitat i, aquells establiments o instal·lacions noves que exerciran una activitat hauran d'incorporar als seus plans de control de plagues les mesures de control pertinents per a evitar la cria de mosquits.

QUARTA. Informació i formació en matèria preventiva.

D'acord amb el que s'estableix en Títol Segon. Secció II de la present Ordenança l'Ajuntament podrà impartir cursos d'informació i formació, necessària, en matèria de reconeixement de la presència de mosquits i les mesures correctores que eviten la seua proliferació.

Aquestes accions tindran com a objectiu facilitar el coneixement i implementació de les obligacions recollides en la present Ordenança, dins del seu àmbit d'aplicació.

DISPOSICIONES FINALS

PRIMERA. ADAPTACIÓ DE LA PRESENT ORDENANÇA A LA FUTURA NORMATIVA ESTATAL I AUTONÒMICA.

Els preceptes d'aquesta Ordenança que per sistemàtica incorpora aspectes de la legislació estatal i autonòmica, quedaran automàticament modificats en el moment que es produïska la revisió d'aqueixa legislació. En el supòsit de modificació de la legislació estatal i autonòmica continuaran sent vigents els preceptes d'aquesta ordenança sempre que siguen compatibles i permeten una interpretació harmònica amb els nous preceptes de la legislació de referència, mentre no existisca adaptació expressa.

SEGONA. ENTRADA EN VIGOR.

La present ordenança entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació completa en el *Butlletí Oficial de la Província*.

ANNEX I

RECOMANACIONS A LA CIUTADANIA SOBRE LA PREVENCIÓ EN SALUT PER PICADES DE MOSQUIT TIGRE O ALTRES

34

S'informa que en el CEMENTERI hi ha hagut algunes incidències relacionades amb la picada del mosquit tigre.

Per aquest motiu, l'Ajuntament de [...], dins de la campanya per a controlar el mosquit tigre (*Aedes albopictus*) en el municipi, està duent a terme una sèrie d'actuacions dirigides a evitar la proliferació d'aquest insecte i garantir el benestar de la ciutadania.

És responsabilitat dels titulars dels nínxols prendre les mesures necessàries per a evitar la reproducció d'aquest insecte en el cementeri.

Per aquest motiu, us recomanem que:

Tots els recipients contenidors de flors o objectes decoratius o ornamentals han d'impedir la lliure acumulació d'aigua, accessible als mosquits que necessiten una làmina d'aigua per a pondre.

- En el cas d'utilitzar flors naturals s'haurà de foradar els recipients en la base. Per a mantindre la humitat mitjançant esponges, espumes, fibres sintètiques i similars, gels hidropònics, o bé introduir arenes o altres materials o minerals com perlita que permeten la presència d'aigua, que la facen inaccessible als mosquits.
- S'ha de buidar i donar la volta als pitxers sense utilitzar i als plats de davall dels tests.
- En el cas d'utilitzar flors artificials o tests amb plantes naturals, haurà de racionalitzar-se el reg.
- Les persones que visiten el cementeri informaran l'Ajuntament corresponent en cas d'observar plagues de mosquits.

NOTA:

Els recordem que **el mosquit tigre deposita els ous en recipients amb xicotetes masses d'aigua estancada**, per això, és absolutament indispensable la col·laboració de tots a dur a terme els consells recomanats per a poder controlar la seua expansió.

El no compliment d'aquestes mesures preventives atés que pot provocar un risc per a la salut ciutadana es considerarà infracció d'acord amb l'Ordenança d'aquest Ajuntament.

ANNEX II

MODEL DEL CERTIFICAT ACREDITATIU, segons normativa, **DE LA REALITZACIÓ DEL TRACTAMENT**, en el qual hauran de constar els productes utilitzats, característiques i agent a combatre, tipus de tractament efectuat, mètodes d'aplicació, data i validesa.

Estarà signat pel director tècnic. S'ha d'assegurar l'absència de persones i aliments en les àrees a tractar durant l'aplicació de plaguicides i durant el termini de seguretat d'aquests.

S'ha d'assegurar l'absència de persones i aliments en les àrees a tractar durant l'aplicació de plaguicides i durant el termini de seguretat d'aquests.

El Registre Oficial de Biocides coexistirà amb el de Plaguicides en tant no es complete aquest procés. És per això, que actualment hem de tindre en compte tant el Registre Oficial de Plaguicides com el de Biocides per a constatar el registre i autorització d'un producte.

Es pot consultar tots dos registres en el següent enllaç: <http://www.msssi.gob.es/>

Empresa inscrita en registre ROESB Núm. _____ Telèfon de contacte: _____	CERTIFICAT DE TRACTAMENT				
	FITXA IDENTIFICATIVA LOCALITZACIÓ I TIPOLOGIA DE TRACTAMENT				
	LOCALITZACIÓ DEL TRACTAMENT: _____				
	☐ S'annexa Pla				
	ENTITAT LOCAL: _____				
	CONTACTE: _____				
Núm. DE SERVEI	TIPOLOGIA DE SERVEI	DATA	HORES	Observacions	
	INICIAL ☐ MANTENIMENT ☐ EXTRAORDINARI ☐	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<i>Ha sigut alertat per la ciutadania</i>	
DESCRIPCIÓ DEL TRACTAMENT					
Identifiqueu el centre/zona					
Parcial/Total					

ANNEX III

RECOMANACIONS TÈCNIQUES PER A LA CONTRATACIÓ D'EMPRESSES DE SERVEIS DE GESTIÓ DE PLAGUES

38

En els últims anys s'està produint un profund canvi en la concepció de la gestió de plagues en incorporar dos conceptes fonamentals: la prevenció i el control integral, que tenen en compte el conjunt de factors que modulen les plagues, com els ambientals, socioeconòmics i les seues interrelacions. És el que es denomina gestió integrada de plagues, que ha de fer-se dins d'un pla.

Són els Plans de Gestió Integrada de Plagues, que si es contracten, han de ser elaborats i executats per un SERVEI DE GESTIÓ DE PLAGUES. Aquestes empreses han d'estar inscrites en el Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides (ROESB) de la Comunitat Valenciana i disposar d'un responsable tècnic d'aquests serveis biocides i treballadors amb la qualificació professional adequada.

Els Plans de Gestió Integrada de Plagues han d'incloure almenys el següent:

1. **DIAGNÒSTIC DE SITUACIÓ:** per a identificar els riscos existents i futurs en relació amb la presència d'espècies considerades plagues. Inclou la identificació de la plaga, distribució, extensió i factors que originen i/o afavorisquen la seua proliferació. Aquesta fase es desenvoluparà en tres etapes:

- a) Recollida d'informació prèvia (antecedents).
- b) Inspecció (situació de partida).
- c) Anàlisi de situació i elaboració de diagnòstic de situació (informe).

2. **PROGRAMA D'ACTUACIÓ:** conjunt de mesures i estratègies d'actuació per a mantindre les espècies nocives per davall del nivell de tolerància d'acord amb el diagnòstic i que minimitze l'ús de biocides. S'inclouran entre altres:

- a) Mesures sobre elements estructurals i constructius.
- b) Mesures d'optimització de les condicions higienicosanitàries i ambientals.
- c) Mesures sobre el desenvolupament de comportaments i hàbits saludables.
- d) Mesures de control directe sobre l'espècie nociva.
- e) Mesures de prevenció de possibles efectes adversos sobre persones, altres animals i el medi ambient.

El reglament contempla, entre altres coses, la promoció de pràctiques millors com a mitjà de reduir al mínim l'ús de biocides, els plantejaments més eficaços per a controlar l'ús de biocides, el desenvolupament i l'aplicació de principis de gestió integrada de les plagues respecte a l'ús de biocides, els riscos que comporta l'ús de biocides en zones específiques com ara escoles, llocs de treball, guarderies, espais públics, centres geriàtrics o als voltants d'aigües superficials o subterrànies, i si fan falta mesures addicionals per a abordar-los.

Cal destacar que la presència d'insectes o altres éssers vius en els edificis públics no pressuposa l'existència d'una plaga. Només quan existeix un risc per a la salut humana, animal, dany per al medi ambient o danys en els edificis o estructures, estaria justificat actuar, prioritzant:

- Les actuacions sobre els factors que poden contribuir a la proliferació de la plaga abans que aquesta aparega.
 - Medis físics, com a ultrasons i paranys (sistemes d'atracció cromàtica, lumínica, olfactiva o d'esquer que atrauen a les diferents poblacions de plagues).
- f) Mètodes de control biològics, i només en el cas que les mesures anteriors siguen insuficients serà necessari l'ús de biocides, optant pels productes menys perillosos (de la toxicitat més baixa possible i fàcilment biodegradables), les quantitats mínimes i utilitzades segons la informació proporcionada per l'empresa responsable de la seua posada en el mercat a través de l'etiqueta i la fitxa de dades de seguretat.

Entre les recomanacions preventives generals per a quan es realitzen tractaments amb biocides, hi ha una sèrie d'accions l'execució de les quals és convenient establir clarament i quan siga possible que queden reflectides en el certificat del servei de control de plagues.

Entre elles destaquen:

- Seguir les instruccions del responsable tècnic del tractament.
- Preveure l'absència de persones, productes alimentaris i utensilis que puguen estar en contacte amb aliments, de les zones d'aplicació del tractament.
- Assegurar-se que els sistemes d'aire condicionat i de ventilació no constituïran un mitjà a través del qual es puguen contaminar zones on no s'hagen d'adoptar les mesures de seguretat pertinents.
- Respectar el compliment dels terminis de seguretat (temps per a tornar als llocs tractats o a utilitzar els objectes sense risc, etc., establits per a cada biocida).

Els serveis de gestió de plagues autoritzats per a prestar serveis en la Comunitat Valenciana es poden consultar en el web de la Direcció General de Salut Pública i Addiccions:

<http://www.sp.san.gva.es/sscc/serventrada.jsp?codser=s006&Pag=punt.jsp?CodPunto=621&MenuSup=SANMS14&Seccion=SANPS40&Nivell=2&Opcion=SANMS4>

Els productes biocides que es poden utilitzar són els inscrits en el Registre Oficial de Biocides de la Direcció General de Salut Pública del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.
<https://www.msbs.gob.es/ciudadanos/saludambllaboral/prodquimicos/sustpreparatorias/biocidas/home.htm>

Les Unitats de Salut Laboral dels CSP poden facilitar més informació.

CENTRE DE SALUT PÚBLICA	ADREÇA	CORREU ELECTRÒNIC	TELÈFON
BENICARLÓ	C/ Peníscola, 21 - 1r (12580 - Benicarló)	csp_benicarlo@gva.es	964468530
CASTELLÓ	C/ de la Mar, 8 (12003 - Castelló)	castellon_csp@gva.es	964399600
VALÈNCIA	C/ de la Democràcia 77, CA 9 d'Octubre, ed. B - Planta B (-1) (46018 - València)	csp_valencia@gva.es	961248000
MANISES	C/ Ceramista Alfons Blat, 6 (46940 - Manises)	csp_manises@gva.es	963425954
UTIEL	Plaça Escuelas Pías, 1 (46300 - Utiel)	csp_utiel@gva.es	962169282
TORRENT	C/ Xirivella 23, 2a (46900 - Torrent)	csp_torrent@gva.es	961974875
ALZIRA	C/ La Pau s/n, (46600 - Alzira)	csp_alzira@gva.es	962469615
GANDIA	C/ Duc Carles Borja, 19 (46701 - Gandia)	csp_gandia@gva.es	962829450
DÉNIA	C/ Jaume I, 5 (03700 - Dénia)	csp_denia@gva.es	966429600
XÀTIVA	Plaça de la Seu, 11 (46800 - Xàtiva)	csp_xativa@gva.es	962249270
ALCOI	Av. Albereda Camilo Sexto, 41 (03803 - Alcoi)	csp_alcoy@gva.es	966528021
BENIDORM	C/ Tomás Ortuño, 69, 4t. (03501 - Benidorm)	csp_benidorm@gva.es	966816579
ALACANT	Plaça d'Espanya, 6 (03010 - Alacant)	csp_alicante@gva.es	965169944
ELDA	C/ Magallanes, 16 (03600 - Elda)	csp_elda@gva.es	966957640
ELX	C/ Antonio Mora Ferrández, 51 (03202 - Elx).	csp_elx@gva.es	966913241
ORIHUELA	C/ Cardenal Desprades, 7 (03300 - Orihuela)	csp_orihuela@gva.es	966904770

ANNEX IV

ACTUACIONS MUNICIPALS ADDICIONALS DAVANT LA DECLARACIÓ DE CAS AUTÒCTON O IMPORTAT D'INFECCIÓ (DENGUE, CHIKUNGUNYA, I ZIKA) AMB EL MOSQUIT TIGRE DE VECTOR

1. CAMPANYA DIULGATIVA. INFORMACIÓ CIUTADANA.

L'Ajuntament i la Direcció General de Salut Pública i Addicions valoraren de repetir o elaborar una campanya divulgativa de prevenció de poblacions de mosquit que incidisca en les mesures de control de la seua proliferació. Aquesta Campanya es desenvoluparà en l'àmbit:

- De l'administració: instituts, escoles infantils, organismes de l'ajuntament i altres institucions públiques.
- Zones residencials incloses les urbanitzacions.
- Establiments i empreses privades, particularment els que disposen a l'aire lliure possibles reservoris de la plaga.

En aquests dos últims casos, l'ajuntament haurà d'oferir als titulars de les parcel·les o empreses la possibilitat d'acompanyament en una inspecció visual a fi de detectar possibles focus de proliferació de mosquits i les possibles mesures correctores.

Pot obtindre's informació per a la mateixa en *el Manual de Bones Pràctiques enfront de Mosquit Tigre i Mosca Negra per a Municipis de la Comunitat Valenciana* i a través dels enllaços: <http://www.mosquitigre.san.gva.es/> <http://www.san.gva.es/mosquito-tigre>, en els quals des de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública s'ofereixen materials.

2. INSPECCIONS ENTOMOLÒGIQUES EN ESPAIS I ENTORNS PRIVATS.

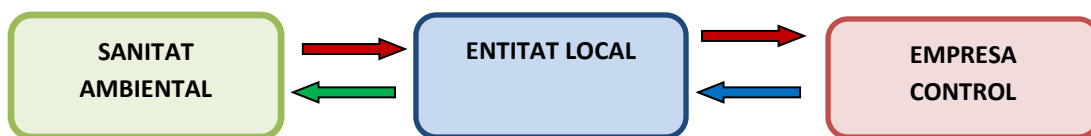
Sobre la base de la situació entomològica i epidemiològica la DGSP i A, valorarà sol·licitar la col·laboració dels municipis per a facilitar inspeccions entomològiques en zones privades per a la identificació de focus de cria de l'espècie.

3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT LA DECLARACIÓ DE CAS AUTÒCTON O IMPORTAT D'INFECCIÓ AMB EL MOSQUIT TIGRE DE VECTOR.

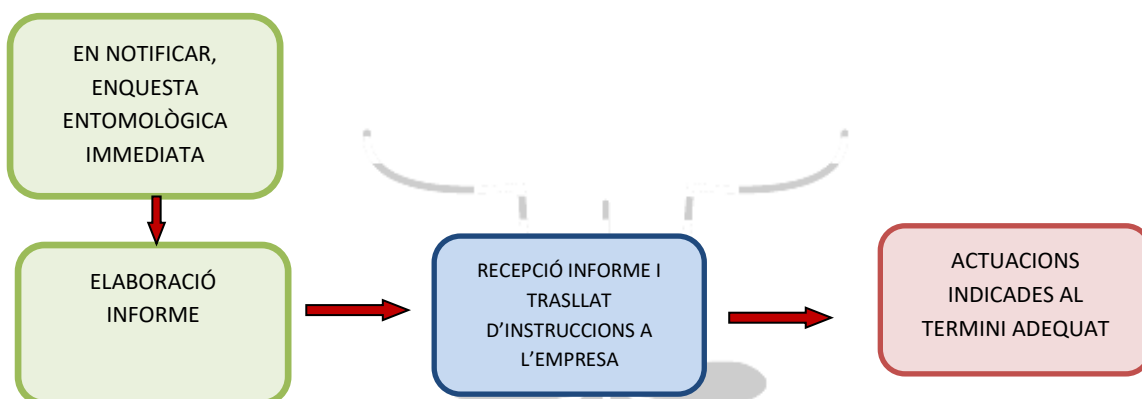
L'objectiu d'aquest protocol és oferir una guia de coordinació i col·laboració institucional, en cas d'infecció que pot ser transmesa per la picada de mosquit tigre.

En aquest sentit, aquest protocol facilitarà a les administracions competents en matèria sanitària la investigació, anàlisi i utilització de la informació per a la presa de decisions en l'àmbit de la vigilància i la prevenció en salut de la població.

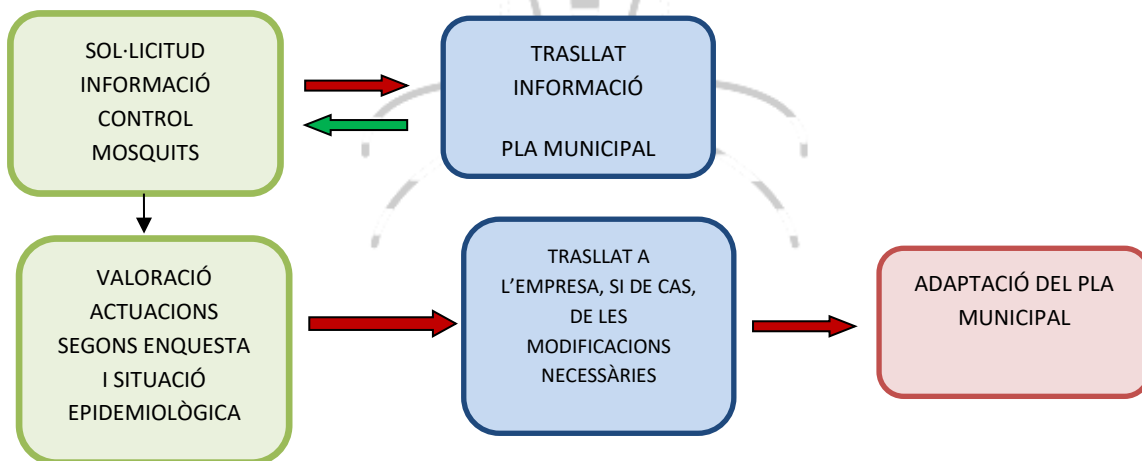
PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT LA DECLARACIÓ DE CAS AUTÒCTON O IMPORTAT D'INFECCIÓ (DENGUE, CHIKUNGUNYA I ZIKA) AMB EL MOSQUIT TIGRE DE VECTOR

FASE 1: COMUNICACIÓ INICIAL - INSPECCIÓ ENTOMOLÒGICA - ACTUACIONS IMMEDIATES

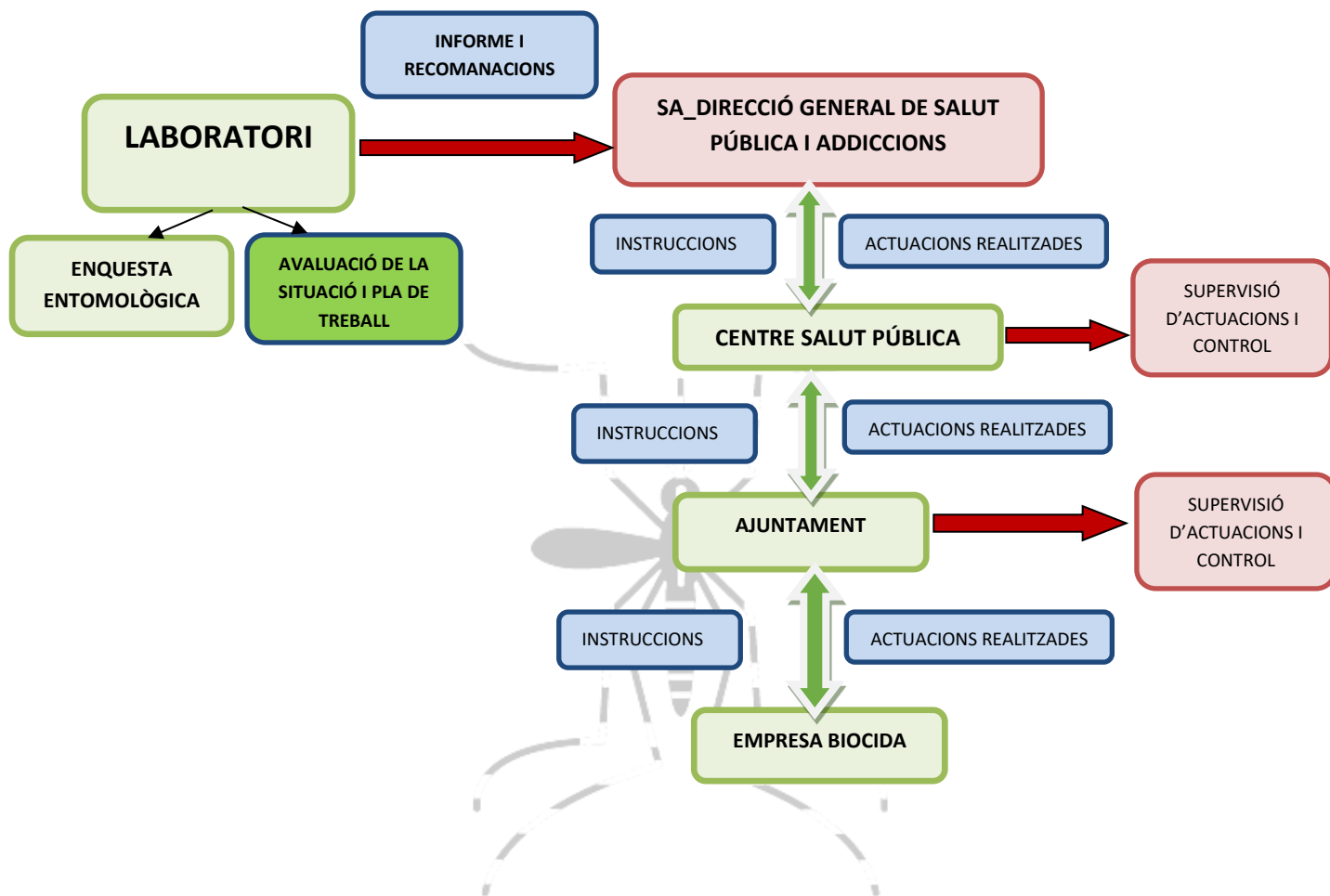
FASE 2: TRASLLAT D'INFORMACIÓ - REVISIÓ DEL PLA MUNICIPAL DE CONTROL

FASE 3: SEGUIMENT

**PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE CASOS D'ARBOVIROSIS AMB
PERÍODE DE VIRÈMIA EN LA COMUNITAT VALENCIANA**

Font: Protocol Anàlisi de la Vigilància Epidemiològica (AVE)

PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE CASOS D'ARBOVIROSIS AMB PERÍODE DE VIRÈMIA EN LACOMUNITAT VALENCIANA

OBJECTE

El present document s'adreça a la definició de les actuacions de coordinació entre la Direcció General de Salut Pública i Addiccions (DGSPA), els municipis i les seues respectives empreses de control de plagues, davant la declaració de casos de dengue, chikungunya i zika, amb període de virèmia en la Comunitat Valenciana.

ABAST

S'inclou la coordinació tant davant la declaració de casos importats (contrets fora de la Comunitat) com d'autòctons (contrets per la picada d'un mosquit tigre infectat en el territori de la Comunitat Valenciana), i en aquest cas es reforçaran les actuacions, però es manté el mecanisme de coordinació definit en aquest document.

La coordinació es realitzarà des del Centre de Salut Pública (CSP) corresponent segons el municipi de residència de l'afectat, encara que en determinades situacions podrà ampliar-se a uns altres.

PROCEDIMENT GENÈRIC

1. INICI DEL PROCEDIMENT

- a) Epidemiologia del CSP comunica al Servei de Vigilància i Control Epidemiològic de la DGSP (SVCE) la detecció d'un cas d'arbovirosis.
- b) El SVCE comunica el cas a Sanitat Ambiental de la DGSPA.
- c) Epidemiologia del CSP comunica el cas a Sanitat Ambiental del CSP.

La informació haurà d'incloure:

- Localització de la persona afectada durant el període de virèmia - Localitat, adreça, i codi postal del domicili - Localitat, adreça i codi postal del lloc de treball - Trajectes freqüents de la persona malalta.
- Estada en centre sanitari, en el seu cas.

2. ACCIONS IMMEDIATES

- a) Es prossegueix procediment sols si el període de virèmia ha transcorregut en algun municipi de la Comunitat Valenciana.

Després de la recepció del comunicat d'incidència corresponent en Sanitat Ambiental es contactarà amb el Laboratori d'Entomologia i Control de Plagues de la Universitat de València (LECP) al més prompte possible per a la inspecció entomològica, que no haurà de demorar-se més

de 48 hores. Es remetrà via correu electrònic la informació proporcionada a través del comunicat d'incidència des del Servei de Vigilància i Control Epidemiològic.

- b) La inspecció entomològica es realitzarà per personal del LECP en l'àrea que es delimita segons la informació proporcionada pel Servei de Vigilància i Control Epidemiològic i sobre la base de les característiques de la zona.
- Segons les característiques del cas, la inspecció entomològica podrà incloure centres sanitaris pels quals haja passat el cas i un seguiment més rigorós.
 - Es recolliran mostres d'adults d'*Aedes Albopictus* si n'hi haguera per al seu trasllat al Centre Nacional de Microbiologia.
- c) Després de la realització de la inspecció, des del LECP s'emetrà informe de la situació i recomanacions quant a les accions de control més oportunes. Aquest informe serà traslladat a Sanitat Ambiental de la DGSPA, per correu electrònic, no havent de passar més de 72 hores des de la comunicació. No obstant això, després de la inspecció, i per raons d'urgència, per via telefònica es podrà proporcionar a Sanitat Ambiental de la DGSPA informació sobre el resultat de la inspecció.
- d) Quan l'informe entomològic ho indique, el CSP ha de contactar amb l'Ajuntament afectat per a comunicar-li la situació, el resultat de l'enquesta i donar-li trasllat de les recomanacions en matèria de control, en el seu cas. Així mateix, el CSP ha de sol·licitar-li al municipi informació sobre els tractaments realitzats i previstos, segons el model que s'adjunta.
- e) La informació remesa pel municipi haurà de ser traslladada al més prompte possible a Sanitat Ambiental, de la DGSPA, per a la seua valoració per part del Laboratori d'Entomologia i Control de Plagues.

3. COMUNICACIÓ AL CSP I AL MUNICIPI

- a) Després de la realització de l'enquesta entomològica i coneixement dels seus resultats per part de Sanitat Ambiental, s'informarà els professionals de Sanitat Ambiental del Centre de Salut Pública per correu electrònic.
- b) En cas que a l'informe entomològic es facen requeriments d'informació en relació al control de mosquits, la informació sol·licitada a l'ajuntament serà remesa des del CSP a Sanitat Ambiental al més prompte possible una vegada obtinguda, per al seu trasllat al LECP per a la seua valoració.
- c) Quan segons l'informe del LECP es requerisquen mesures específiques (posada en marxa de tractaments larvicides o adulticides, recomanacions per a disminuir l'exposició de la població, etc.) es donarà trasllat a l'Ajuntament d'aquestes segons model adjunt. En cas de precisar-se mesures urgents, des del CSP es contactarà al més prompte possible amb el municipi afectat per a

comunicar la situació i donar trasllat de les recomanacions o requeriments recollits en l'informe entomològic. S'empraran els mitjans necessaris per a garantir la ràpida recepció de la informació pels responsables municipals.

- d) No serà necessari la comunicació a l'Ajuntament si, segons l'informe entomològic, no es requerisquen mesures específiques.

4. SEGUIMENT DE LES ACTUACIONS DE CONTROL

- a) Quan siga necessària la posada en marxa d'actuacions de control, el municipi informarà el CSP de les actuacions realitzades per l'empresa de control de plagues, mitjançant el trasllat com a mínim dels respectius comunicats de tractament.
- b) Aquesta informació serà remesa a Sanitat Ambiental de la DGSPA, que informarà el laboratori perquè en el seu cas emeta les recomanacions oportunes.
- c) Al tancament del cas el CSP emetrà un informe d'actuacions que serà remés a Sanitat Ambiental després de la seua realització segons contingut normalitzat (veure annex).
- d) Des de Sanitat Ambiental, es valorarà l'emissió d'informe final sobre el cas per al seu posterior trasllat al Servei de Vigilància i Control Epidemiològic.

(Font: DGSPA)

**MODEL GENERAL DE COMUNICACIÓ DES DEL CENTRE DE SALUT PÚBLICA (CSP)
AL MUNICIPI AFECTAT**

Ajuntament de _____

Referència

Des de la Direcció General de Salut Pública i Addiccions s'ha notificat la declaració d'un cas de (malaltia) pel (virus _____) diagnosticat en una persona resident en el seu municipi. Es tracta d'un cas (importat/autòcton) que en cas de ser importat s'entén que la persona ha contractat la malaltia fora d'Espanya, encara que s'ha diagnosticat aquí.

Amb data dd/mm/202a per part del personal del Laboratori d'Entomologia i Control de Plagues de la Universitat de València, s'ha realitzat inspecció entomològica en el control del cas, dirigida a determinar la presència de formes madures o imadures d'*Aedes albopictus* (mosquit tigre) que podria actuar com a transmissor de la malaltia. El resultat de l'enquesta ha sigut positiu, és a dir, s'ha determinat la presència d'*Aedes albopictus*.

L'informe derivat de l'enquesta, que s'adjunta a aquesta comunicació conclou que resulta necessària la posada en marxa immediata dels tractaments indicats.

Amb la finalitat de minimitzar el risc per a la salut de la població del municipi, se sol·licita a aquest Ajuntament que remeta com més prompte millor, al Centre de Salut Pública de _____, la següent informació:

- Els tractaments contra el mosquit tigre realitzats durant l'últim mes en el seu terme municipal i indicar on s'han tractat (amb detall dels tractaments realitzats als carrers pròxims a la zona de residència de l'afectat: indiqueu domicili i en el seu cas altres zones d'interés), la data exacta del dia del tractament, el producte utilitzat i els elements tractats (embornals, fonts, marges, etc.)
- Informació sobre l'empresa contractada per al control de mosquits en el municipi i actuacions realitzades amb motiu de la comunicació del cas (si són necessàries).

Persona de contacte: nom i cognoms.

Telèfon de contacte: Fix i mòbil, en el seu cas.

Correu electrònic: _____@_____.

(Font: DGSPA)